

naam **Thijs Rompelberg**
leeftijd **35**
opleiding **Universiteit Tilburg (bedrijfseconomie)**
bedrijf **melkt samen met zijn oom en broer ruim 300 koeien op ruim 150 ha (deels in België) in Eijsden**
bestuurlijk **LAJK (2014), LLTB-bestuurslid (2015), -vicevoorzitter (2019) en -voorzitter (2022)**

A portrait of Thijs Rompelberg, a young man with dark, wavy hair and a light beard, wearing a blue checkered blazer over a light blue patterned shirt and a blue tie. He is looking slightly to the left of the camera with a thoughtful expression, his hands raised in a gesturing motion. The background is a blurred office or meeting room.

‘Ik snap dat jonge boeren positieve punten zagen in het landbouwakkoord, **maar het gaat om het totale plaatje**’

‘Politiek mist gevoel met boerenpraktijk’

Achter de schermen keek LLTB-voorzitter Thijs Rompelberg kritisch mee met de onderhandelingen over het landbouwakkoord. Hij is teleurgesteld dat het akkoord niet lukte, maar kijkt ook vooruit. ‘Boeren willen best aan de slag met maatschappelijke wensen. Maar geef ze ruimte om te ondernemen.’

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Twee weken nadat LTO Nederland uit het overleg over een landbouwakkoord stapte, zit Thijs Rompelberg alweer vol energie in het kantoor van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB). Als voorzitter van de LLTB, en daarmee bestuurslid van LTO Nederland, maakte Rompelberg de onderhandelingen van dichtbij mee. ‘Natuurlijk ben ik teleurgesteld, we zijn er echt vol voor gegaan om tot een akkoord te komen. We hebben het lang geprobeerd, maar ik sta volledig achter het besluit om op te stappen. Maar nu moeten we ook weer verder.’

Rompelberg, naast bestuurder ook melkveehouder in het Zuid-Limburgse Eijsden, schoof niet aan bij de hoofdtafel voor het landbouwakkoord, maar zag in een vroeg stadium delen van het conceptakkoord. ‘Daarin zaten echt goede intenties, al waren we vanaf het begin al kritisch. Op een gegeven moment merk je dat je niet verder raakt en heeft het geen zin om verder te praten’, aldus Rompelberg. ‘Achteraf gezien hadden we dat punt misschien al eerder bereikt, maar we hebben ons maximaal ingezet om tot een akkoord te komen.’

Wat zorgde ervoor dat u namens LLTB dacht: nu is het klaar?

‘Het is een opeenstapeling van doelen die op het bordje van de landbouw liggen. Natuur, klimaat, water, stikstof ..., zeker in onze provincie Limburg lijkt er geen grond over te blijven waar je op een normale manier landbouw kunt uitoefenen.

Het akkoord gaf geen ruimte voor vakmanschap van de boer. En belangrijk ook, we hebben het vaak over de drie P’s: people, planet en profit. Maar van het hele profit-onderwerp, het verdienmodel voor de boer, werd in het akkoord maar weinig concreet.’

Er zaten toch voorstellen over prijsafspraken en geldelijke toezeggingen in het conceptakkoord?

‘De alarmbellen zouden bij iedereen moeten afgaan na het lezen van de rapporten van WUR, het Planbureau voor de Leefomgeving en het Louis Bolk Instituut, die het conceptakkoord doorrekenen. De conclusies van deze rapporten waren funest: de rol van de consument was niet helder, het was onduidelijk wat de voorstellen zouden opleveren voor natuurherstel en waar was het verdienmodel voor de boer? In het hele rapport van WUR was geen euroteken te vinden.’

De minister had 13 miljard euro toegezegd, en het is maar de vraag of dat in plannen van het nieuwe kabinet weer gebeurt.

‘Het bedrag staat niet in verhouding tot het verlies van alle economische landbouwactiviteiten. In het akkoord werd uitgegaan van een krimp van de veestapel van 25 tot 30 procent en een afname van het landbouwareaal van minimaal 12,5 procent, terwijl de sector tegelijkertijd moest extensiveren. Dan praat je echt over een structureel economisch verlies op de lange termijn die veel

groter is dan een eenmalige bijdrage van 13 miljard euro.’

Het NAJK zag nog aanknopingspunten om verder te praten. Is de handdoek te vroeg in de ring gegooid?

‘Voor bedrijfsovername en het stimuleren van jonge boeren zaten er een aantal goede voorstellen in, dus ik snap best dat jonge boeren positief waren. Ook voor biologische boeren bevatte het akkoord goede voorstellen. Maar het gaat om het totale plaatje, het hele palet aan afspraken voor de totale landbouwsector. Het akkoord was te weinig concreet en het miste realisme. Ook voor de jonge boer.’

Minister Adema wilde zelf met een plan komen, maar door de val van het kabinet is vooralsnog onduidelijk of dat doorgaat.

‘De val van het kabinet zorgt voor nieuwe onzekerheid. Maar er is ook hoop dat de kiezers, net als bij de Statenverkiezing, het belang van een duurzame landbouw, met daarbij oog voor boeren en hun inkomen, onderstrepen. We zullen dan ook de voor de landbouw belangrijke punten onder de aandacht brengen bij de nieuwe coalitie.’

Welke uitdagingen liggen er voor de veehouderijsector in Limburg?

‘Door de 24 Natura 2000-gebieden in onze provincie hebben we volgens een schatting van het RIVM 262 piekbelasters in diverse sectoren. Daaronder zitten ook melkveebedrijven, terwijl we maar 3,5 procent van de rundveestapel in Nederland hebben. We moeten juist oppassen dat we wel voldoende melkveehouders overhouden, alleen al voor het areaal grasland. Gras is goed voor de biodiversiteit, de aankleding van het landschap en het voorkomt nitraatuitspoeling.’

Verwacht u dat veel Limburgse piekbelasters zullen stoppen?

‘Dat is een ondernemerskeus. Sommige boeren zijn verrast dat ze piekbelaster zijn, anderen willen het niet weten, omdat ze niet willen stoppen. Ik hoop dat de term

‘Ik ben wel klaar met het woord transitie, het heeft te veel politieke lading’

piekbelaster tijdelijk is. In de regeling zijn rekenregels toegepast om op 3000 piekbelasters uit te komen. Als de regeling eindigt, zou ook de term piekbelaster logischerwijs moeten verdwijnen. Het is een onnodige stigmatisering voor ondernemers.’

Ondertussen start de provincie met de inrichting van het landelijk gebied. Welke gevolgen heeft dat?

‘We hebben aan het nieuwe college van Limburg onze standpunten aangegeven. Op het beruchte kaartje van Van der Wal was te zien dat de Limburgse opgave voor stikstofreductie heel erg groot was. Maar een belangrijk deel van de depositie is afkomstig uit het buitenland. En rivierwater dat in Duitsland als goed wordt beoordeeld, stroomt hier ons land binnen en is dan volgens Nederlandse interpretatie van de EU-regels ineens van slechte kwaliteit. Dat is geen gelijk speelveld. Nog zo’n punt: al jaren strijden we voor de onterechte weergave in de wetgeving dat lössgronden hetzelfde beoordeeld worden als zandgronden. Ik merk dat de politiek erg weinig gevoel heeft voor wat er in de praktijk speelt. We blijven daarom hameren op maatwerk.’

Welk rol speelt de consument in alle landbouwvraagstukken?

‘Tijdens de onderhandelingen voor het

landbouwakkoord was er erkenning voor de maatschappelijke waarde van het landschap waar de boer voor zorgt. Er is draagvlak vanuit de maatschappij om daar financieel aan bij te dragen. Dat vind ik positief. Maar dan moet er niet betaald worden voor geleden schade of opbrengstderving, maar moet er echt een vergoeding komen voor het onderhouden van het landschap.’

Is er toekomst voor landbouw in Limburg?

‘Er zijn genoeg boeren die door willen, boeren die de bedrijfsvoering willen aanpassen. Daarom ben ik wel een beetje klaar met het woord transitie, het krijgt te veel een politieke lading. Boeren zijn echt wel gewend aan veranderingen. Ze bewegen voortdurend mee met de markt, ook op het vlak van duurzaamheid. Er wordt gewerkt volgens goede landbouwpraktijken en er zijn innovatieve stallen gebouwd. In Zuid-Limburg hebben boeren samen met de LLTB de visie “Groen als gras” opgesteld, waarmee ze duidelijk willen maken dat deze regio niet zonder graasdierhouders kan. Zij zien echt kansen.’

Verwacht u een krimp van de melkveehouderijsector?

‘Als er ergens een land is waar gezonde en duurzame zuivel geproduceerd kan wor-

den, dan is het hier in Nederland. Ook met maatschappelijke wensen, zoals meer biodiversiteit, de omslag naar duurzame energie of het verbeteren van de waterkwaliteit willen boeren aan de slag.’

‘Twee jaar geleden hebben we als LTO Nederland samen met VNO-NCW, MKB Nederland, Bouwend Nederland en natuurorganisaties het plan “Een duurzaam evenwicht” ingediend om te werken aan stikstofreductie. Voeding, stalaanpassingen en goede landbouwpraktijk kunnen zorgen voor een reductie van 40 procent. Maar daar heeft de overheid niets mee gedaan. Geef boeren de ruimte om te ondernemen, dan zul je zien wat er mogelijk is.’

In het eerste half jaar als voorzitter kwam al veel op uw bordje. Is het nog wel leuk?

‘Het is erg afwisselend, ik wist waar ik aan begon. Ik vind het belangrijk om een stem uit de boerenpraktijk in de politiek te brengen. Er is veel onwetendheid over de sector. En ja, boeren vormen een divers gezelschap, je kunt het niet altijd voor iedereen goed doen. Ik heb respect voor andere meningen, boeren maken elk hun eigen afwegingen hoe ze reageren op de uitdagingen die er liggen. Wat ik erg vind, is wanneer boeren tegen elkaar uitgespeeld worden. Daar wil ik echt voor waken.’ |